O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI, CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”
Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti
rektori __________ Yunusov X.B.
2025-yil “___” ________

LOGISTIKA ASOSLARI FANINING O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi:	300000	–	Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot
Ta’lim sohasi:	310000	–	Ijtimoiy va xulq atvorga mansub fanlar
Mutaxassislik:	70410102	–	Iqtisodiyot

Samarqand-2025

Fan/modul kodi LA2306		O'quv yili 2025 - 2026	Semestr 3	ECTS – Kreditlar 6	
Fan modul turi Tanlov		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 6	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)		Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Logistika asoslari	90		90	180

2.

I. Fanning mazmuni

Fanni o'qitishdan maqsad - magistrlarga moddiy oqimlarni boshqarishda logistik yondashuvning o'ziga xos xususiyatlari va vazifalari, logistik sistemalar, operatsiyalar va funksiyalar, axborot oqimlari, logistikada omborlar va ularning turlari, xarid, ishlab chiqarish va taqsimot logistikasi, logistik markazlar va ularning samaradorligi haqida tushunchalar bo'yicha nazariy va amaliy bilimlarni va ko'nikmasini shakllantirishdan iborat.

Fanning vazifasi –ushbu maqsadga erishish uchun magistrlar korxonalarni logistikaning nazariy-ilmiy asoslari, usullari, xorij tajribasi va ularni korxonalarda qo'llashning o'ziga xos xususiyatlarini o'rgatish, magistrlarning amaliy faoliyatida olgan bilim, ko'nikmalarini kasbiy faoliyatida qo'llay olishiga erishish

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. Agrologistik tizim to'g'risida asosiy tushunchalar predmeti va vazifasi.

Logistika tushunchasi. Logistika atamasining vujudga kelish tarixi, shakllanishi. Logistikaning rivojlanish bosqichlari. Logistika asoslari fanining predmeti va vazifalari. Korxonalar iqtisodiy faoliyatini boshqarishning zamonaviy usullarida logistikaning roli. Agrologistik tizim va moddiy oqimlar tushunchasi. Xalqaro logistika. AQSh logistika tizimi, uning o'ziga xos xususiyatlari. Yevropa davlatlari logistika tizimi, uning o'ziga xos xususiyatlari. Osiyo davlatlari logistika tizimi, uning o'ziga xos xususiyatlari. MDH davlatlari logistika tizimi, uning o'ziga xos xususiyatlari.

2-mavzu. Logistik tizim konsepsiyasining nazariy asoslari.

Logistika tizimi tushunchasi va uning konsepsiyalari. Xizmat sohalari va ularning ta'rifi. Logistika tizimi faoliyat yuritishini baholash. Logistika tizimining marketing bilan bog'liqligi. Ishlab chiqarish logistikasining maqsadi: saqlash, qadoqlash, joylash. Logistik tizim konsepsiyasi. Logistik tizimning marketing bilan

bog'liqligi.

3-mavzu. Ishlab chiqarish logistikasi.

Ishlab chiqarish logistikasi tushunchasi. Ishlab chiqarishni tashkil etishning an'anaviy va logistik konsepsiyalari. Ishlab chiqarish tizimlarining sifat va miqdor egiluvchanligi. Moddiy oqimlarni boshqarish, o'ziga xos xususiyatlari. Ishlab chiqarish logistikasi, moddiy ishlab chiqarish sohasida yuz beradigan jarayonlar. Ishlab chiqarish logistikasida o'rganiladigan obektlarning tavsifiy belgisi. Logistikaning orol ob'ektlari.

4-mavzu. Qishloq xo'jaligi ishlab chiqarish logistikasida moddiy oqimlarni boshqarish.

Qishloq xo'jaligi ishlab chiqarish logistikasida moddiy oqimlarni boshqarishning rag'batlantiruvchi tizimlari. Qishloq xo'jaligi ishlab chiqarish logistikasida moddiy oqimlar boshqaruvining yetaklovchi tizimlari. Qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishda moddiy oqimlarni boshqarishga logistik yondashuvni qo'llashning samaradorligi. Qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishda logistik operatsiyalarni optimizatsiyasi. Ichki ishlab chiqarish logistik tizimlari: itaruvchi va yetaklovchi boshqaruv usullari.

5-mavzu. Xarid logistikasi

Xarid logistikasining mohiyati va vazifalari. Xarid logistikasining amal qilish mexanizmi. Xaridni rejalashtirish. Qishloq xo'jaligi korxonalarida ta'minot funksiyalarini amalga oshirish. Xarid logistikasida «ishlab chiqarish yoki xarid qilish» masalasi. Xarid logistikasida yetkazib beruvchini tanlash masalasi. Xarid logistikasida «aniq muddatga» yetkazish tizimi. Xarid logistikasida tez amal qilish uslubi. Mikrologistik tizimning unsurlari.

6-mavzu. Agrologistikada boshqaruvni tashkil etish.

Agrologistikada boshqaruvning ahamiyati. Boshqaruvning asosiy funksiyalari. Qishloq xo'jaligi agrologistikada boshqaruvni tashkil etish. Logistika tizimida nazorat o'rnatish. «Ishlab chiqarish yoki xarid qilish» masalasi.

Potensial yetkazib beruvchilarning tuzilgan ro'yxati, talablarga mos keladigan yetkazib beruvchilarni tanlash imkoniyatini beradigan maxsus mezonlar.

7- mavzu. Qishloq xo'jaligida taqsimot logistikasi.

Taqsimot logistikasi tushunchasi. Taqsimot logistikasining vazifalari. Logistik kanallar va logistik zanjirlar. Taqsimot logistikasi, yetkazib beruvchi - iste'molchi munosabatlarida moddiy oqimni boshqarish vazifalari. Iqtisodiyotdagi taqsimot - bu

ishlab chiqarish jarayonining bir bosqichidir.

Taqsimot logistikasi, yetkazib beruvchi - iste'molchi munosabatlarida moddiy oqimni boshqarish bo'yicha barcha vazifalar majmui.

8-mavzu. Qishloq xo'jaligi logistikasida zaxiralar va servis xizmati ko'rsatish

Moddiy zaxira tushunchasi. Zaxiralar hosil qilishning zarurligi. Zaxira o'lchamini aniqlash. Logistika tizimida zaxiralarni boshqarish. Zaxiralarni boshqarish va tovar siyosati. Zaxiraning belgilanishi va turlari. Moddiy zaxiralarni boshqarish tizimi.

Logistik xizmat ko'rsatish tushunchasi. Logistik xizmat ko'rsatishning rivojlanish bosqichlari. Xizmat ko'rsatish tizimini shakllantirish. Xizmat ko'rsatish sifatining mezonlari. Servis xizmati logistikasining mazmuni va ahamiyati. Istemolchi talabini qondirish servis mezoni. Ishlab chiqarish mazmunidagi xizmat ko'rsatish servisi mezoni. Sotuvdan keyingi xizmat ko'rsatish servisi mezoni.

Iste'molchi yetkazib beruvchi tanlaganda uning logistik servis sohasidagi imkoniyatlari.

9-mavzu. Logistikada strategiya va rejalashtirish.

Strategik reja va uni tuzish tartibi. Logistika faoliyatining strategiya turlari. Logistikada moddiy oqimlarni bosharat qilish. Logistikada moddiy oqimlarni strategiya. Strategik reja ko'rsatkichlarini hisoblash usullari.

Logistikada strategiya va rejalashtirish imkoniyatlarini ham e'tiborga olish. Logistikada strategik yetkazib beruvchining raqobatdoshligiga u taklif etayotgan xizmatlarning assortimenti va sifat ta'siri.

10-mavzu. Agrologistikada axborot texnologiyalari.

Agrologistikada axborot oqimlari tushunchasi. Axborot tizimlari. Shtrix-kodlarni avtomatik aniqlash usullarini qo'llash. Axborotlar yordamida logistika tizimini harakatga keltirish. Teskari aloqaga ega axborot tizimini boshqarish. Logistik axborot tizimlarining turlari. Logistikada axborot tizimlarining tuzilish tamoyillari. Agrologistikada axborot tizimida axborotni avtomatlashtirilgan qayta ishlashni amalga oshirish.

Logistikani iqtisodiyot sohasiga keng kirib borishi, moddiy oqimlar boshqaruvining kompyuterlashtirishga uzviy bog'liqligi.

11-mavzu. Qishloq xo'jalik logitikasi tizimida mahsulotlar-tovarlarning narx-baholarini belgilashda me'yoriy-huquqiy asoslar. Mahsulot-tovarlarga narx -baho belgilash sohasidagi vazifalari.

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti universiteti "Iqtisodiyot va menejment" kafedrasi dotsenti I.Salamov va kafedra katta o'qituvchisi R.Kudratovlar tomonidan 70410102-"Iqtisodiyot" mutaxassisligi uchun "Logistika asoslari" fanidan tayyorlangan fan dasturiga

T A Q R I Z

Respublikamizning bozor iqtisodiyotiga o'tishi, xususiy mulkchilikni, avtomobil sanoatini vujudga kelishi, chet ellar bilan teng huquqli iqtisodiy aloqalarning yo'lga qo'yilishi transport sohasida yangi va dolzarb masalalarni yuzaga keltirdi. Logistikaning asosiy maqsadi yuklar va yo'lovchilarni belgilangan muddatda, belgilangan hajmda, belgilangan joyga eng kam mehnat va moddiy resurslarni sarflagan holda yetkazib berish hamda har xil toifadagi yo'lovchilarning tashishga bo'lgan talabini to'liq qondirishdan iborat. Ushbu masalalarning nazariy va amaliy tomonlarini o'rganishda "Logistika asoslari" fani muhim ahamiyat kasb etadi.

Taqdim etilgan fan dasturi 70410102-"Iqtisodiyot" mutaxassisligi magistrlari uchun mo'ljallangan bo'lib, mazkur fan o'quv rejada tanlov fanlar blokidan o'rin olgan. Ushbu fanni o'zlashtirish uchun jami 180 soat ajratilgan, shundan 40 soat ma'ruza, 50 soat amaliy dars va 90 soat mustaqil ta'lim soatlariga ajratilgan.

Fan dasturning tuzilishi mantiqiy ketma-ketlikda taqdim etilgan, o'quv modullarining mazmuni ochib berilgan. Fanning mazmuni logistika fanining vujudga kelish tarixi, uning rivojlanish bosqichlari, elementlari va tushunchalari, moddiy oqimlarni boshqarishda logistik yondashuvning o'ziga xos xususiyatlari va vazifalari, logistik sistemalar, operatsiyalar va funksiyalar, axborot oqimlari, logistikada omborlar va ularning turlari, xarid, ishlab chiqarish va taqsimot logistikasi, logistik markazlar va ularning samaradorligi haqida mavzularini qamrab olgan.

Fan dasturi logistikaning ham nazariy asoslarini, ham amaliy jihatlarini qamrab olganligi sababli talabalarda kasbiy kompetensiyalarni shakllantirishga hamda amaliy ko'nikmalarni rivojlantirishga yordam beradi.

Umuman olganda, mazkur fan dasturi ta'lim talablariga muvofiq ishlab chiqilgan, undan 70410102-"Iqtisodiyot" mutaxassisligi magistrantlarini o'qitishda fan dasturi sifatida foydalanish uchun tavsiya etaman.

Samarqand DVMCHBU "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasi professori, i.f.d. **Alikulov A.I.**

TASDIQLAYMAN

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti universiteti "Iqtisodiyot va menejment" kafedrasi dotsenti I.Salamov va kafedra katta o'qituvchisi R.Kudratovlar tomonidan 70410102-Iqtisodiyot mutaxassisligi uchun "Logistika asoslari" fanidan tayyorlangan fan dasturiga

T A Q R I Z

Bugungi kunda xo'jalik yurituvchi subyektlarning har xilligi va teng huquqliligi, ular o'rtasidagi raqobat, tadbirkorlik tashabuskorligi, o'zini o'zi boshqarish va moliyalashtirish kabi bozor tamoyillari, o'z navbatida, tashishning yangi texnologiyalarini ishlab chiqishni va hayotga joriy etish masalasini nazariy va amaliy tomonlarini o'rganishda " Logistika asoslari " fani muhim ahamiyat kasb etadi.

"Logistika asoslari" fani bo'yicha fan dasturi 70410102- Iqtisodiyot mutaxassisligi uchun mo'ljallangan. Mazkur fan o'quv rejada tanlov fanlar blokidan o'rin olgan bo'lib, ushbu fanni o'zlashtirish uchun 40 soat ma'ruza, 50 soat amaliy dars va 90 soat mustaqil ta'lim soatlari ajratilgan.

Dasturning tuzilishi mantiqiy va izchil: fanning maqsad va vazifalari taqdim etilgan, o'quv modullarining mazmuni ochib berilgan, joriy va yakuniy nazorat shakllari, shuningdek tavsiya etilgan adabiyotlar aniqlangan. Fanning mazmuni logistikaning asosiy jihatlarini - logistika tizimi, ombor va transport logistikasi, logistika axborot texnologiyalari, logistikasida moddiy oqimlarni boshqarish, taqsimot logistikasi, logistikada strategiya va rejalashtirish mavzularini qamrab olgan.

Fan dasturi logistikaning nazariy asoslarini ham, amaliy jihatlarini ham qamrab oladi, bu talabalarda kasbiy kompetensiyalarni shakllantirishga yordam beradi. Ayniqsa, o'quv jarayonini tashkil etishning zamonaviy talablariga javob beradigan, tahliliy va amaliy ko'nikmalarni rivojlantirishga xizmat qiluvchi amaliy mashg'ulotlar va talabalarning mustaqil ishlarining kiritilishini alohida ta'kidlash joiz.

Umuman olganda, mazkur fan dasturi davlat ta'lim standarti talablariga muvofiq ishlab chiqilgan, undan 70410102-Iqtisodiyot mutaxassisligi magistrlarini o'qitishda fan dasturi sifatida foydalanish uchun tavsiya etaman.

SamISI "Raqamli iqtisodiyot" kafedrasi mudiri, i.f.n., professor **Mirzaev Q.J.**

Qishloq xo'jalik logitikasi tizimida mahsulotlar-tovarlarning narx-baholarini belgilashda xarajatlarni kamaytirish strategiyasi. Yevropa davlatlarida Qishloq xo'jalik mahsulotlari-tovarlarining narx-baholarini belgilashdagi tajribalari. Iqtisodiy rivojlanishning darajasi. Qishloq xo'jalik mahsulotlari-tovarlarining narx-baholarini belgilashda davlat tomonidan tartibga solish strategiyasi.

12-mavzu. Agrologistika tizimida muomala xarajatlarining iqtisodiy tahlili

Agrologistika tizimida korxonalarni rivojlantirish strategiyasida muomala xarajatlari iqtisodiy tahlilining asosiy vazifalari va axborot manbaalari. Iqtisodiy tahlilda qo'llaniladigan an'anaviy va maxsus usullar. Korxonalarni rivojlantirish strategiyasida muomala xarajatlari iqtisodiy tahlilini tashkil etish, yuritish, xulosalarni shakllantirish sohasidagi munosabatlarni tartibga solishning me'yoriy asoslari. Moliyaviy tahlilni tashkil etish shakllari. Savdo korxonalarida muomala xarajatlarining tahlil tuzilmasi va dinamikasi. Qishloq xo'jalik mahsulotlari bilan savdo qilayotgan do'konlarda xarajatlari smetasini tuzish.

13-mavzu. Agrologistika tizimida foydani tahlil qilish va istiqbolini aniqlash

Agrologistika tizimida yalpi pul tushumining natijalari. Yalpi daromadning iqtisodiy tahlili va istiqbolini aniqlash. Yalpi daromad. Yalpi daromad istiqbolini belgilash usullari. Yalpi daromadning yil choraklari bo'yicha taqsimlanishi. Foydani aniqlash yo'llari, Sof foyda tahlili va uning istiqbolini aniqlash. Foydani so'mmasini maksimallashtirish negizlari. Yalpi daromadlarni yalpi xarajatlar bilan taqqoslash. Chegaraviy daromadni chegaraviy xarajatlar bilan taqqoslash.

14-mavzu. Agrologistika tizimida korxonalarni rivojlantirish strategiyasi sohasida moliya-xo'jalik faoliyatining iqtisodiy samaradorligi

Iqtisodiy samaradorlik tushunchasi, uning kotigoriyalari, ko'rsatkichlari, elementlari va mezoni. Iqtisodiy samaradorlik ko'rsatkichlari. Iqtisodiy samaradorlikni oshirish omillari.

Qishloq xo'jalik korxonalarida hisob yuritish tartiblari. Hisobga olish hisobining ta'rifi va uning mohiyati. Hisob o'lchov birliklari. Hisob turlari va uning o'lchovlari. Hisob turlari. Operativ-texnik hisobi.

15-mavzu. O'zbekiston Respublikasida qishloq xo'jalik mahsulotlari turlari va savdo hajmining tuzilishi.

Qishloq xo'jalik mahsulotlari bilan savdo qilish do'konlarida innavatsion o'zgarishlar qilish imkoniyatlari. Do'konlarda umumiy savdo hajmi. Savdo hajmini

tahlil qilish va istiqbolini belgilash. Hajm va tuzilma bo'yicha savdo hajmining biznes-rejasini bajarilishi tahlili. Savdo hajmi dinamikasi va tuzilmasining tahlili. O'zbekiston Respublikasida sifatli mahsulot-tovar savdosini nazorat qilish. Ishlab chiqarish ko'lamini kengaytirish va rivojlantirish yo'nalishlari.

16-mavzu. O'zbekiston Respublikasida qishloq xo'jalik mahsulotlari turlarini ko'paytirish imkoniyatlari.

Qishloq xo'jalik mahsulot-tovarlari bilan ichki bozorlarni ko'paytirishni aniqlash strategiyasi. Mamlakatda xorij savdo uylarini ochishning strategik ahamiyati. Savdo do'konlari qoshida "Buyurtma stollari" ni tashkil qilish. Do'konlarda innavatsion xizmat turlari va shakllarini tashkil etish. Yangi O'zbekistoan taraqqiyotida savdo muassalarini iqtisodiy raqamlashtirishga o'tkazishning strategiyasi. Logistik markazlarda umumiy savdo hajmini iqtisodiy tahlil qilish natijalari.

17-mavzu. Agrologistika asoslari tizimi faoliyatida faol tadbirkorlikni rivojlantirish.

Agrologistika tizimi faoliyatida faol tadbirkorlik tushunchasi. Logistika asoslari tizimida haqiqiy ishbilarmonlik tushunchasi. Logistika asoslari tizimida ishonchli biznes tushunchasi. Agrologistika asoslari tizimi faoliyatida tadbirkorlikning o'rni. Logistika markazlari tizimida faol tadbirkorlik. Logistika asoslari tizimida infratuzilmani tashkil etish va boshqarish. Logistika markazida menejment qonunlari va tamoyillarinining amal qilishi.

18-mavzu. Agrologistika tizimi faoliyatida faol tadbirkorlik tushunchasi. Logistika asoslari tizimida haqiqiy ishbilarmonlik tushunchasi. Logistika asoslari tizimida ishonchli biznes tushunchasi.

Agrologistika tizimi faoliyatida menejment asosiy qonunlari, usullari va tamoyillarining o'rni.

Menejmentning asosiy qonunlari: ixtisoslashtirish qonuni; integrasiya qonuni; markazlashtirish qonuni; demokratizasiyalash qonuni; vaqt qonuni (vaqtni iqtisod qilish qonuni).Menejment usullari: Menejmentning iqtisodiy,tashkiliy-farmoyish ijtimoiy-psixologik,siyosiy-tarbiyaviy, huquqiy,jadval, kibernetik (avtomatlashgan), ekologik tarbiya usullari.
Asosiy tamoyillari:_menejmentda yakkaboshchilik va kollegiyalik; ilmiylik rejalilik;; menejment shakl va usullarini takomillashtirib borish; kadrlar tanlash va joylashtirish; agentlar mustaqillik va erkinligi; shaxsiy tashabbus; javobgarlik va tavakkalchilik; atrof-muhitni asrash tamoyillari.

3. Аникин Б.А., Тяпухин А.Б. Коммерческая логистика. Учебник. – Москва: Проспект, 2015.
4. Longshore J. M., Cheatham A. L. Managing Logistics Systems: Planning and Analysis for a Successful Supply Chain. – Routledge, 2022.
5. Логистика : учебник для вузов / под редакцией В. В. Щербакова. — Москва : Издательство Юрайт, 2020. — 387 с.

Qo'shimcha adabiyotlar

6. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. "Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 52 bet.
7. Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezgulik va bunyodkorlik-milliy g'oyamizning poydevoridir. –Toshkent: "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 36 bet.
8. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. –Toshkent: "O'zbekiston" nashriyoti, 2022 yil. – 416 bet.
9. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi asosida demokratik islohotlar yo'lini qatiy davom ettiramiz. 6-jild. Toshkent: "O'zbekiston", 2023. - 398-bet.
10.Mirziyoyev Sh.M. Hozirgi zamon va Yangi O'zbekiston. Toshkent: O'zbekiston", 2024. - 481 bet.

Axborot manbaalari

11. www.gov.uz –O'zbekiston Respublikasi hukumat portali.
12. www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi
13. www.imf.uz – O'zbekiston Respublikasi iqtisodiyot va moliya vazirligi sayti

7.	Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan.
8.	Fan/modul uchun mas'ullar: Salamov I. – SamDVMChBU, "Iqtisodiyot va menejment" kafedrasi dotsenti, iqtisod fanlari nomzodi. Kudratov R.T. – SamDVMChBU, "Iqtisodiyot va menejment" kafedrasi katta o'qituvchisi.
9.	Taqrizchilar: 1.Mirzaev Q.J. - Samarqand iqtisodiyot va servis instituti "Raqamli iqtisodiyot" kafedrasi mudiri, i.f.d., professor. 2.Aliqulov A.I. -Samarqand davlat veterinariya, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti, Buxgarteriya hisobi va audit kafedrasi professori, i.f.d.

3.	**VI. Ta'lim natijalari / Kasbiy kompetensiyalari** Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: • Logistika asoslari fanining mohiyati, predmeti, vazifalari tadqiqot usullari, resurslar cheklanganligi va iqtisodiyotning bosh muammosi, ishlab chiqarish nazariyasining asosiy konsepsiyalari va ishlab chiqarish funksiyalari, logistika markazlarini menejmenti qonunlar, usullari, tamoyillari, funksiyalari, tabiiy resurslardan foydalanishning iqtisodiy tamoyillari to'g'risida **tasavvurga ega bo'lishi;** • Logistikada ishlab chiqarish jarayonlarini baholash usullari va ko'rsatkichlarini hisoblash, ishlab chiqarish xarajatlarini pasaytirish, foyda, rentabellik darajasini aniqlashni **bilishi va ulardan foydalana olishi;** • Logistika asoslarini o'rganishda iqtisodini samaradorligini aniqlash, iqtisodiyotga oid ma'lumotlarni yig'ish, qayta ishlash va tahlil qilish hamda boshqarish **ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.**
4.	**VII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** • ma'ruzalar; • real vaziyatga asoslangan amaliy ishlarni bajarish; • esse, tezis va maqolalar yozish; • vaziyatli topshiriqlarni (keys-stadi) yechish; • jarayonli-yo'naltirilgan ta'lim; • muhokamalarda ishtirok etish; • kichik guruhlarda ishlash; • loyiha ishi bajarish; • mustaqil ishlarni bajarish; • taqdimot tayyorlash; • turli darajadagi testlarni yechish; • so'rov o'tkazish.
5.	**VIII. Kreditlarni olish uchun talablar:** Joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha test yoki yozma ishni muvaffaqiyatli topshirish.
6.	**Asosiy adabiyotlar** 1. Qulmuxamedov J.R., Aripjanov M.M., Nazarov K.M., Mirzayev F.R., Mirgiyazov X.A. Logistika asoslari. -T.: "Fan va texnologiyalar", 2015. 2. Dadaboyev Q. Logistika: O'quv qo'llanma. -Toshkent: "Iqtisod-Moliya", 2007.

	19-mavzu. Agrologistika tizimi faoliyatida qishloq xo'jalik korxonalarini rivojlantirish taraqqiyotida kichik va o'rta biznesni boshqarish sifati. Agrologistika asoslari tizimida, markazlarida qishloq xo'jalik korxonalarini rivojlantirish taraqqiyotida kichik va o'rta biznesni faoliyatining turlari va shakllari Tadbirkorlik turlari. Ishlab chiqarish tadbirkorligi. Innovatsion tadbirkorlik. Ilmiy texnik tadbirkorlik. Tovar ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish bo'yicha tadbirkorlik. Tijorat tadbirkorligi. Moliyaviy tadbir-korlik. Maslahat tadbirkorligi. Maslahat xizmatlari. Tadbirkorlik shakllari. Yakka tartibdagi tadbirkorlik. Xususiy tadbirkorlik. Jamoa tadbirkorligi. Firmalar. Ma'suliyati cheklangan va cheklanmagan jamiyatlar. Aksiyadorlik jamiyati. Korporatsiya. Xolding kompaniya. Davlat korxonalari. Konsern. Konsorsium. Kooperativ. Kartel. Sindikat. Venchur korxonalar. Ijara korxonalar. Injiniring korxonalar. **20-mavzu. Agrologistika tizimi faoliyatida menejment funksiyalari va xo'jalikni rentabellik darajasini oshirish imkoniyatlari.** Funksiya, boshqarish funksiyalari, qo'llanish va foydalanish miqyosiga qarab, boshqarish faoliyati turlariga qarab, ob'ektni qamrab olishiga qarab, mehnat taqsimoti belgisiga qarab o'rganish. G'arb menejmentining bugungi zamonaviy nazariyasi boshqarish funksiyalarini tasniflash. Boshqarish faoliyatining turlari. Logistika markazlari faoliyatini o'rganish. miqdor,sifat, mehnat unumdorligi, innavatsion texnika va texnologiyalar, yalpi pul tushumi; to'liq tannarx-jami xarajatlar so'mmasi; ishlab chiqarish tannarxi va h.k.; ishlab chiqarilgan mahsulotlarni-tovarlarni iste'molchilarga yetkazish, xizmat (sotisu xarajatlari summasi;foyda so'mmasi: zaruriy to'lovlar (asosan soliqlar va h.k.); sof foyda so'mmasi; rentabellik darajasi. **III. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar** **III.I. Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:** 1.Logistika asoslari fanining predmeti, maqsadi va vazifalari. 2.Agrologistika tizimi sohasining hozirgi holati va uni rivojlantirish istiqbollari. 3. Agrologistika tizimida mehnat resurslari, ulardan foydalanish samaradorligi 4. Logistika asoslari tizimi sohasida ishlab chiqarishining iqtisodiy samaradorligi 5. Logistika markazlarida qishloq xo'jalik korxonalaridan keltirilgan mahsulotlari xarajatlari tavsifi va guruhlanish. Mahsulot tannarxi 6. Qishloq xo'jalik iqtisodiyotida investitsiyalar va innovatsiyalar, ulardan foydalanish samaradorligi strategiyasi. 7. Qishloq xo'jalik korxonalarining logistikasi tizimida savdo faoliyati strategiyasi. 8. Agrologistika tizimi markazlarida mahsulot- tovarlarga narx-baho belgilash asoslari.

9. Savdoning tarkibiy elementlari , savdo hajmi bo'limlari

10. Tovar g'amlamalarining tahlili va ularni me'yorlashtirish

11. Logistika tizimida qishloq xo'jalik mahsulotlari-tovarlarining narx-baholarini belgilashda me'yoriy-huquqiy asoslar.

12. Agrologistika asoslari tizimida muomala xarajatlarining iqtisodiy tahlili

13. Agrologistika tizimida foydani tahlil qilish va istiqbolini aniqlash

14. Logistika markazlarini rivojlantirish istiqbolida moliya-xo'jalik faoliyatining iqtisodiy samaradorligi.

15. O'zbekiston Respublikasida logistikasida sohasida qishloq xo'jalik mahsulotlari turlari va savdo hajmining tuzilishi.

16. O'zbekiston Respublikasida qishloq xo'jalikgi logistikasida mahsulotlar turlarini ko'paytirish imkoniyatlari.

17. Logistika tizimi faoliyatida faol tadbirkorlikni rivojlantirish.

18. Agrologistika tizimi strategiyasi faoliyatida menejment asosiy qonunlari, usullari va tamoyillarining o'rni.

19. Logistika tizimida qishloq xo'jalik korxonalarini rivojlantirish taraqqiyotida kichik va o'rta biznesni boshqarish sifati.

20. Logistika tizimi faoliyatida menejment funksiyalari va xo'jalikni rentabellik darajasini oshirish imkoniyatlari.

III.II. Laboratoriya mashg'ulotlari rejalashtirilmagan

IV. Fan bo'yicha kurs ishi rejalashtirilmagan

V. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Logistika asoslari fanining predmeti, maqsadi va vazifalari.
2. Agrologistika tizimi sohasining hozirgi holati va uni rivojlantirish istiqbollari.
3. Agrologistika tizimida mehnat resurslari, ulardan foydalanish samaradorligi
4. Logistika asoslari tizimi sohasida ishlab chiqarishining iqtisodiy samaradorligi
5. Logistika markazlarida qishloq xo'jalik korxonalaridan keltirilgan mahsulotlari xarajatlari tavsifi va guruhlanish. Mahsulot tannarxi
6. Qishloq xo'jalik iqtisodiyotida investitsiyalar va innovatsiyalar, ulardan foydalanish samaradorligi strategiyasi.
7. Qishloq xo'jalik korxonalarining logistikasi tizimida savdo faoliyati strategiyasi.
8. Agrologistika tizimi markazlarida mahsulot- tovarlarga narx-baho belgilash asoslari.
9. Savdoning tarkibiy elementlari — savdo hajmi bo'limlari
10. Tovar g'amlamalarining tahlili va ularni me'yorlashtirish

11. Logistika tizimida qishloq xo'jalik mahsulotlari-tovarlarining narx-baholarini belgilashda me'yoriy-huquqiy asoslar.
12. Agrologistika asoslari tizimida muomala xarajatlarining iqtisodiy tahlili
13. Agrologistika tizimida foydani tahlil qilish va istiqbolini aniqlash
14. Logistika markazlarini rivojlantirish istiqbolida moliya-xo'jalik faoliyatining iqtisodiy samaradorligi.
15. O'zbekiston Respublikasida logistikasida sohasida qishloq xo'jalik mahsulotlari turlari va savdo hajmining tuzilishi.
16. O'zbekiston Respublikasida qishloq xo'jalikgi logistikasida mahsulotlar turlarini ko'paytirish imkoniyatlari.
17. Logistika tizimi faoliyatida faol tadbirkorlikni rivojlantirish.
18. Agrologistika tizimi strategiyasi faoliyatida menejment asosiy qonunlari, usullari va tamoyillarining o'rni.
19. Logistika tizimida qishloq xo'jalik korxonalarini rivojlantirish taraqqiyotida kichik va o'rta biznesni boshqarish sifati.
20. Logistika tizimi faoliyatida menejment funksiyalari va xo'jalikni rentabellik darajasini oshirish imkoniyatlari.
21. Logistikamarkazlarini strategik rivojlanishida innovatsion faoliyatni o'rni.
22. Logistika markazlarini tashkil etishda xorijiy investitsiyalarni jalb etish va ularni boshqarish samaradorligini oshirish jihatlari.
23. Agrologistika asoslari tizimi faoliyatiga xorijiy investitsiyalarni jalb qilish va boshqarishning zamonaviy usullari.
24. Diversifikatsiya sharoitida logistika markazlarida innovatsiyalarni qo'llashning xorij tajribasi.
25. Logistika asoslari tizimida marketing faoliyati
26. Logistika va qishloq xo'jalik korxonalari o'rtasida marketingni tashkil etish va boshqarish.
27. Logistika markazining tashqi iqtisodiy faoliyatini rivojlantirish strategiyasi.
28. Logistika markazlarining tashqi iqtisodiy faoliyatini rivojlantirishda davlat tomonidan boshqarilishi.
29. Logistika tizimini boshqarishda axborot va kommunikatsiya tizimlari.
30. Logistika markazlari axborotlarni tartibga solish strategiyasini rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari.

Mustaqil o'zlashtirilgan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda internet tarmoqlaridan foydalanib referat va uning taqdimoti, xorijiy tillardagi adabiyotlardan foydalanishi, keys-stadi, vaziyatli masalalar to'plami ishlab chiqishi tavsiya etiladi.